

82 . Hârșova | Județ: Constanța | Punct: Tell | Anul: 2000

Anul: 2000

Cod RAN: 60810.02

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Categorii sit: Civil, Domestic

Autori: Adrian Bălășescu, Constantin Haită, Dragoș Moise, Valentin Aurel Parnic, Dragomir Nicolae Popovici, Valentin Radu, Bernard Randoïn, Florin Vlad, Valentina-Mihaela Voinea

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Dunării de Jos, Călărăși, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Ministère de la Culture et de la Communication, France, Muzeul Județean Ialomița, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Raport

În campania anului 2000 colectivul șantierului și-a propus drept scopuri principale continuarea studierii structurilor de locuire (tehnici constructive, utilizarea spațiilor interioare, variațiile spațiale, zone cu activități specifice) și a zonelor de pasaj, deci amplasarea în spațiu a structurilor construite și relațiile relevante prin prisma traseelor de acces. Rezultate importante au fost obținute în cercetarea în continuare a locuinței nr. 48 (S. L. 48), în special în sectoarele 9, 10 și 5.

Un alt scop propus pentru cercetarea din acest an a constat în verificarea observațiilor din campaniilor precedente în privința zonelor de deșeuri menajere prin cercetarea unei altui asemenea complex, codificat C. 720, descoperit în campania precedentă în sectoarele 3, 4, 8 și 9. Mai puțin bine conservat, fiind parțial afectat de unele perturbări posterioare, respectiv C. 98, acesta prezenta unele caracteristici diferite față de C. 521, studiat în campaniile precedente. În acest scop echipa de cercetare și-a propus determinarea caracteristicilor sale, verificarea potențialului de informații și în același timp, pe lângă aspectele paleoeconomice și acelea privitoare la sezonabilitate.

În continuarea scopului propus încă din campaniile precedente și realizat doar parțial, s-a încercat și realizat în mai mare măsură, punerea în racord stratigrafic și deci cronologic a întregii suprafețe săpate.

Un accent important a fost pus în continuare pe aspectul referitor la formarea profesională a studenților participanți la săpături.

Studiu sedimentologic

Studiul sedimentologic elaborat pe tell-ul neo-eneolitic de la Hârșova în campania anului 2000 a avut ca principal obiectiv observarea unităților sedimentare identificate în cadrul structurilor arheologice cercetate în suprafață și prelevarea de eșantioane micromorfologice.

O importanță deosebită a fost acordată unei zone de deșeuri menajere, alcătuită dintr-o succesiune de lentile de cenușă și cărbune, niveluri siltice cu frecvente oase de pești și de mamifere, cochilii de bivalve sau cărbune fin. De asemenea, succesiunea include frecvente niveluri siltice cenușiu sau brun gălbui, relativ omogene, fără constituenți antropici, ce pot să reprezinte fie resturi de material sedimentar utilizat pentru realizarea diferitelor construcții, fie amenajări exterioare.

În cadrul acestei zone, a fost realizată o eșantionare micromorfologică sistematică, fiind prelevate două succesiuni stratigrafice continue, în cele două extremități ale sectorului 8, precum și pe profilele nordic și estic al sectorului 9, în scopul înregistrării variațiilor laterale de facies.

Obiectivele studiului micromorfologic ce va fi realizat sunt de a identifica, prin natura constituenților antropici și condițiile de acumulare, activitățile umane care au produs această zonă de deșeuri și de a

reconstitui condițiile naturale ce corespund acestei acumulări, precum și transformările ulterioare suferite de constituenții organici și minerali.

Raport arheozoologic preliminar (nevertebrate, pești, reptile, păsări)

Principalul obiectiv din această campanie a fost studierea uneia din numeroasele zone de deșeuri menajere pentru aflarea perioadei de acumulare și funcționare. Pentru acest lucru a fost ales complexul C. 720, o zonă de deșeuri menajere ce prezenta destule resturi menajere de origine animală (melci, valve de scoici, oase de pești și mamifere), baza materială necesară studiilor în acest sens. Menționăm că metodologia de cercetare a fost deja experimentată în 1997 pe zona de deșeuri C. 521.

S-au înregistrat și prelevat 59 de unități stratigrafice ce au însumat un volum de 3003,5 litri de sediment. Aceste cifre reprezintă doar un sfert din complexul 720. Sedimentul a fost sitat prin site de 4 și 1 mm, iar materialul arheozoologic recuperat în urma trierii. S-au identificat următoarele grupe de animale.

Mollusca. Rezultatele preliminare în cazul moluștelor dau un număr de 1688 de resturi cu o greutate de 7306 g ce au aparținut bivalvelor: *Unio tumidus*, *Unio pictorum*, *Unio crassus*, *Anodonta cygnaea*, *Dreissena polymorpha*, *Sphaerium rivicola*, melcilor: *Viviparus acerossus*, *Theodoxus danubialis* și scafopodului *Dentalium* sp.

Crustacea. Au fost identificate 10 gastrolite ale racului de râu *Astacus fluviatilis*.

Pisces. Studiul resturilor osoase de pește a reușit să evidențieze un total de 58.715 g ce au aparținut speciilor: morun (*Huso huso*), cegă (*Acipenser ruthenus*), păstrugă (*Acipenser stellatus*), scrumbie (*Alosa pontica*), știucă (*Esox lucius*), avat (*Aspius aspius*) babușcă (*Rutilus rutilus*), lin (*Tinca tinca*), roșioară (*Scardinius erythrophthalmus*), batcă (*Blicca bjoerkna*), somn (*Silurus glanis*), caras (*Carassius carassius*), crap (*Cyprinus carpio*), biban (*Perca fluviatilis*), ghiborț (*Acerina cernua*) șalău (*Stizostedion lucioperca*), plătică (*Abramis brama*), sabiță (*Pelecus cultratus*). Pentru moment studiul resturilor osoase de pește a ajuns doar la acest stadiu, următorul pas fiind studiul de sezonality.

Amphibia. Doar 3 resturi de broaște au fost determinate aparținând genului *Rana* sp. *Chelonia*. 38 de resturi de carapace și plastron, ca și resturi ale scheletului apendicular aparținând broaștei țestoase de apă *Emys orbicularis* au fost identificate.

Aves. Din lipsă de material comparativ cele 81 oase de păsări identificate nu au putut fi determinate, urmând ca ele să fie studiate de un specialist.

Studiul arheozoologic al materialului faunistic de mamifere

Resturile osteologice de mamifere exhumate în cursul campaniei 2000 provenite din suprafața B, nivelurile Gumelnița A2, sunt în număr de 2981. Din acestea, 1817 au putut fi determinate specific sau generic.

Au fost identificate cele 5 specii domestice caracteristice epocii: vită (*Bos taurus*) - NR = 286, oaie (*Ovis aries*) - NR = 125, capră (*Capra hircus*) - NR = 11, porc (*Sus domesticus*) - NR = 356, câine (*Canis familiaris*) - NR = 86, precum și 14 specii sălbatice: cal (*Equus cf. caballus*) - NR = 9, bour (*Bos primigenius*) - NR = 15, cerb (*Cervus elaphus*) - NR = 28, căprior (*Capreolus capreolus*) - NR = 43, mistreț (*Sus scrofa attila*) - NR = 249, lup (*Canis lupus*) - NR = 5, vulpe (*Vulpes vulpes*) - NR = 3, râs (*Lynx lynx*) - NR = 2, pisica sălbatică (*Felis silvestris*) - NR = 8, bursuc (*Meles meles*) - NR = 52, vidra (*Lutra lutra*) - NR = 14, jder (*Martes cf. martes*) - NR = 6, castor (*Castor fiber*) - NR = 8, iepure (*Lepus europaeus*) - NR = 6

Privitor la raportul mamifere domestice / mamifere sălbatice, în funcție de numărul de resturi, se observă că acesta înclină mult în favoarea primelor (72,35% NR domestice, 27,65% NR sălbatice).

În cadrul animalelor domestice se observă predominanța ovicaprinelor (24,44% NR total ovicaprine) urmate de suine (19,59% NR) și de bovine (15,74% NR). S-a pus în evidență și consumul alimentar al câinelui.

În cadrul animalelor sălbatice procentul cel mai însemnat îl deține mistrețul (13,70% NR). Se remarcă descoperirea în st. 13, US 6559 a numeroase resturi osoase de bursuc, ce au provenit de la doi indivizi. Acestea prezintă, pe lângă incizii rezultate în cursul jupuirii și incizii de dezarticulare și descărnare, precum

și impresiuni dentare umane, ceea ce dovedește că și carnea acestor animale a fost valorificată pentru consumul alimentar.

Informații suplimentare online

[Raportul 1176 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
